

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

14. august 2017

UKA 2017/127

Inatsisartut suleriaasiat § 33 immikkoortoq 1 naapertorlugu matumuuna inatsisartunut aala-jangiiffigisassatut siunnersuut imattoq saqqummiuppara.

Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UKA 2018-mut ileqqussaasunik siun- nersuisooqatigiinnik pilersitsinissamut siunnersuusioqqullugu Inatsisartut aalajan- giiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Bendt B. Kristiansen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Inuaqatigiit ineriertornitsinni ileqqorissaarnermik oqariartuuteqartarnerit ulluinnarni inuttut pissuserissumik ataqqinnittumillu avatagiisitsinnut pissuseqartussaanitsinnik tunngaviliisussaasut kinguaariit nikittarneranni allanngoraluttuinnarnerat oqallisaasarloq.

Ileqqussaasut eqqortut suuppat, kialuuna ilusilersugassarigai? Isumaqaarnarpoq oqallinnikkut inuaqatigiit tamanna ilusilersussagaat.

Inuaqatigiinni kinguaariit nikittarnerini ileqqut assigiinnigittut katakkaluttuinnarneqartut upuarneqartarpoq, isumaqaarnarporlu inuaqatigiit akornitsinni ileqqussaasut pillugit oqallinnissamut piffissanngortoq. Ileqqussaasut pillugit qallinnerit partiit ataasiakkaat oqariartuutaattut nalilerneqarsinnaasuussanngittut Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut. Partiit ataasiakkaat ileqqussaasunik taasaminnik oqaaqqissaarisartillugit parti-nut ataasiakkaanut tapersersuisuunngittut siunertamut akerlilersuisinnaasarnerat ilisimaaraarput, naak immaqa siunertaq immini pittausuusinnaagaluartoq.

Ileqqussaasut eqqartornerini inuttut pissuserput kisiat pinnagu aammali inuaqatigiittut naleqartitatta ersarissarnissaat, ammip qalipaataa apeqqutaatinnagu akaareqatigiinneq, peqqissutsimut tunngassuteqartut, ilisimatuussutsikkut ineriertornermi killiffik (bioetik) pillugit siunnersuisooqatigiit suliaqarsinnaassasut takorloornarpoq.

Siunnersuisooqatigiit sulinermanni inoqammut ataqqinninneq naleqartumillu takutitsineq tunngavigissagaat kissaatiginartupilussuuvooq, pingartumik inuup inunngoqqaarnerani piffissaq siulleq toqullu tungaanut ingerlanermini piffissaq kingulleq ataqqilluinnarlugit pissusilfersortussaanikkut.

Siunnersuisooqatigiit sammisasaat tassaassapput apeqqutit ileqqorissaarnermut tunngasut imaluunniit apeqqutit Kalaallit Nunaanni inuaqatigiinnut peqqissutsimullu tunngasut attuumassteqartulluunniit, tassunga ilanngullugit Aana apeqqutit inatsiseqarnermut tunngasut. Siunnersuisooqatigiit aamma Naalakkersuisunik, Inatsisartunik pisortatullu oqartussaasunik apequtinut ileqqorissaarnermut tunngasunut siunnersuisuusassapput.

Siunnersuisooqatigiit ileqqorissaarnermi ajornartorsiutinut attuumasunut unammillernartunullu inuaqatigiit atugaannut paasisitsinianernik oqallitsitsinernillu isumaginnissapput. Siunnersuisooqatigiit tamanik ineriertorneq, suliartik apeqqutillu ileqqorissaarnermut tunngasut tamanut oqallisissiassanngortitat pillugit ilisimatitsisassapput. Siunnersuisooqatigiit apeqqutinik immikkut ittunik paasinianerni tamanut tusarnianernik ingerlatsisinnaapput, soleqatigiisitanik il.il. pilersitsillutik.

Siunnersuisooqatigiit qulingiluanik ilaasortaqaassapput. Siulittaasup Naalakkersuisunit toqqarneqartartussap saniatigut inuit ilisimasaqarfinnit makkuninngaanneersut toqqarneqartassapput:

- 1) Ilaasortaq ataaseq meeqlanut, inuuusuttunut ilaquaariinnullu ilisimasani aallaavigalugit toqqarneqartassaaq
- 2) Ilaasortaq ataaseq ilinniartitaanermut tunngasunik ilisimasani allaavigalugit toqqarneqartassaaq
- 3) Ilaasortaq ataaseq utoqqarnut tunngasunik ilisimasani aallaavigalugit toqqarneqartassaaq
- 4) Ilaasortaq ataaseq innarluutilinnut tunngasunik ilisimasani aallaavigalugit toqqarneqartassaaq
- 5) Ilaasortaq ataaseq isumaginninnikkut ilinniagaqarnini inuiaqatigiillu pissusaanut tunngasunik ilisimasani aallaavigalugit toqqarneqartassaaq
- 6) Ilaasortaq ataaseq peqqinnissamut tunngasunik ilinniagaqarnini inuiaqatigiillu pissusaannut tunngasunik ilisimasqaarnini aallaavigalugit toqqarneqartassaaq
- 7) Ilaasortaq ataaseq inuuniarnermnut anersaamullu pissutsinik ilisimasqaarnini aallaavigalugit toqqarneqartassaaq
- 8) Ilaasortaq ataaseq kulturinstitution eqqumiitsuliornermullu tunngasunik ilisimasqaarnini aallaavigalugit toqqarneqartassaaq

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Suliassami pissutsit assigiinnigittut ataqatigiissartariaqarneri attuumassuteqartussaasullu peqataatinneqartariaqarneri peqqutigalugit naatsorsuutigineqarpoq suliap aallarnisaataasumik ilusilersornera siunnersuutissatullu suliarinera ukiup ataatsip missaanik sivisussuseqarumaartoq. Naatorsuutigineqarpoq inatsisiornissap suliarinera ataatsimut isigalugu A/C fuldmætgip ataatsip ukioq ataatsimut sulisinneranik naleqassasoq, aningaasartuutit kr. 500.000,-.

Inatsisisatut siunnersuutip naammassilluni ilusilernerani aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai nassuiardeqarumaarput. Kalaallit ileqqussaasunik siunnersuisooqatigiivisa suliassaat aammalu katitigaanerata qanoq ikkumaarerata ersarissarneqanngikkallarnerani aalajangiiffiqeqanngikkallarneranilu nassuiassallugu ajornakusoorpoq ileqqussanik siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinermi ataatsimoortumik aammalu ingerlaavartumik aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneriumaagai qanoq ikkumaarnersut. Politik-ikkut aalajangerneq naggataagut tunngaviliisuujumaarpoq. Ersarissarneqassooq Aningaasaqarnermut Siunneruisooqatigiinnut ukiumut kr. 1 mio. illikartinneqartarmata, taamatuttaaq Naligiisitaanermut Siunnersuisooqatigiinnut aamma Inuit Piginnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaanni Siunnersuisooqatigiinnut. Kalaallit Nunaanni Ileqqussanik Siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissaq ukioq 2019-mit ukiumut kr. 900.000,-nik Namminersorlutik Oqartussanut aningaasartuutaasarumaartoq mianersortumik eqqoriarneqarsinnaavoq.

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Suliarineqarnerani suliffeqarfinnut namminersortunut sunniuteqassanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Ilusilersorneqarnerata nalaani innuttaasunut sunniuteqarnaviangilaq.